

Съдържание

Предисловие	4
1. Постановка по проблема	7
1.1 Самопознанието при ромите	7
1.2 Явлението „първопроходство“ у нас и Първопроходецът в ромската общност	8
1.3 Роми или цигани	11
2. Същност на изследването	13
2.1 Цели, обект, предмет	14
2.2 Идентифициране на основните проблеми по пътя на първопроходеца	14
2.2.1. Експертна оценка	14
2.2.2. Анкета	16
2.3 Контингент на изследването	17
3. Математико-статистически анализ	19
3.1 Характеристики на първопроходеца	19
3.2 Пътят в образованието	20
3.2.1. Средата на обучение	21
3.2.2. Очаквания за приемане / неприемане в училищната среда	22
3.2.3. Помощта на семейството	24
3.2.4. Подкрепата на учителите	25
3.3 Пътят на професионалното израстване	27
3.3.1. Очаквания за морална подкрепа	27
3.3.2. Очаквания за материална подкрепа	30
3.3.3. Преодоляване на отчаянието и демотивацията	33
3.4 Първопроходецът и ромската общност	35
3.5 Обкръжението на първопроходеца	37
4. Съдържателен анализ	48
4.1 Социално-демографски аспект	48
4.2 Предубеждения и очаквания за подкрепа	51
4.3. Отношение към децата като продължители на рода	60
5. Концептуален модел за използване на резултатите от изследването и прилагането им в полза на ромската общност	65
5.1 Специфики на откъсване от общността	65
5.1.1 Семейно-родови предпоставки за раждане и възпитание на първопроходеца	65
5.1.2 Образователни предпоставки при формиране на първопроходеца	66
5.1.3 Институционални предпоставки при формиране на първопроходеца	67
5.2 Специфични начини за връщане в общността и подтикване към промяна	67
5.2.1 Силна връзка с родителите, близкото обкръжение и общността. Посредник между роми и институции	67
5.2.2 Създаване на модерно семейство, познаващо историята и културата на своята общност	68
5.3 Насоки за подпомагане на първопроходци	68
Заключение	70
Приложения (Разказани пътища)	72